

8.061 m

L'Annapurna d'en Nil Bohigas

Dues úniques persones. Una de les parets més grans, altes i verticals de la terra. Obertura d'una nova ruta. Qui en dóna més?

El 3 d'octubre del 1984, l'Enric Lucas i el Nil Bohigas completaven la nova via dels Catalans a la paret sud de l'Annapurna Central. Des del camp base, les seves companyes respectives, Anna Massip i Montse Soteras, veien dos puntets minúsculs de color vermell retallats en el perfil de neu que brillava com mai sota el cel blau.

El primer capítol. La primera aventura. La primera ascensió avançada al temps. La primera en l'estil alpí més pur que es pugui imaginar. La primera revolució. La primera de totes.

Se m'han esgotat les paraules i les idees a l'hora de descriure-la. No he pogut. Ho haig d'admetre. M'ha superat sempre i ho continua fent.

És essència pura. És la sensació en tots els seus sentits. És l'ascensió més fotudament calculada! És el tot o res. És el joc d'una sola carta. La més alta de totes. És la conjunció d'un nivell tècnic espectacular aplicat a la paret més gran i vertical. És la motivació confirmada. És l'absència de por. És la temeritat de la joventut en l'estat més pur.

En llegir el que he intentat transmetre per boca d'en Nil, m'adono que em quedo curt. No arribo enlloc. Les paraules només arriben a paraules. Els fets les superen. Però ho he intentat.

Aquí explota la primera història de totes: l'escalada perfecta.

CAPÍTOL I
REPÒQUER D'ASOS

*Ride the snake,
to the lake.
The ancient lake, baby,
the snake is long,
seven miles,
ride the snake...*

Uns sons màgicament dramàtics, dolços, aterradors i sensuals escampen música pel santuari. Les parets d'aquest santuari són tan altes que toquen el cel.

La música continua escampant-se. Sintonitza una freqüència secreta que ho impregna tot amb notes espantades i confuses, i amb to lúgubre i canviant, una veu obsessionant intenta sortir d'un obscur abisme.

Lúgubre. Sí, lúgubrement màgic. Melodia perversa. Ritual de poesia. Frases caòtiques que tan bon punt cauen a les profunditats on els ecos són negres com emergeixen, estridents, fins a buscar el raig de llum càlid que s'obre amb *les portes* cap a un món sensual, estrany i inoblidable.

La música continua estripant:

*He's old,
and his skin is cold.*

*The west is the best.
Get here and we'll to the rest.
The blue bus is calling us.
Driver, where are you taking us?*

El contrast de la melodia amb la grandesa, lluminositat i puresa del santuari no podia ser més brutal. Tot forma part d'una definitiva comunió entre extrems. El ritual és a punt de començar. Això és el final, aquesta és la declaració. *The end* continua plorant i rient als peus de la cara sud de l'Annapurna.

I aquests plors i rialles surten de l'interior d'una tenda plotejada. Solament en Jim Morrison esquinça la tranquil·litat del campament base català. El cuiner, enfeinat, remena dins del seu habitacle rudimentari i mal cobert. Però no diu res.

Com la serp de la cançó, les notes musicals es van remonent per enmig de les tendes. Una dansa d'amor i de guerra. El xaman crida al ritual.

Falta poc per les deu del vespre. La foscor de l'indret clama a favor de la música. També clama al costat de dos alpinistes, en Nil Bohigas i l'Enric Lucas. Ells es troben arrezerats dins una petita tenda al peu de la paret sud de l'Annapurna. La Montse i l'Anna, les seves parelles, han encès el foc de The Doors. La nit és alhora lúgubre i plètòrica. En Jim crida:

*Can you picture what will be,
so limitless and free...*

Continua esquinçant la nit. Hi ha estrelles que ploren. N'hi ha que riuen. I el so de l'orgue d'en Ray Manzarek està començant a despertar totes les criatures i totes les essències. El moment és a prop.

The end ressona contra les parets nevades del santuari. La cançó implora. La veu esgavellada del cantant regna en l'aire gèlid i nítid de la nit himalaica.

Fa fred. És normal. Un fred que contrasta amb la sensualitat de les notes.

S'acosten les deu del vespre. El xaman sent dins seu que el moment s'acosta. Serà gran. Present com tota l'energia es concentra aquí. És desbordant. Els astres vénen, s'acosten. Es pot sentir la seva força atraient. Tenen llum. Fa falta, aquesta llum.

Els elements es reuneixen sota els cants del xaman. Terra, foc, aire, neu... Tots hi són. I no dubten a aportar la seva força i a concentrar-la aquí, al santuari. És el santuari de la terra, de les estrelles, de l'univers, d'aquest moment.

I la serp. S'agita i es convulsa. Sap que té el poder. Sap que té l'energia més gran. El xaman també ho sap.

És aquí. Ella és la fi dels dubtes, de les frustracions. És la fi del bé i del mal. Del dia i de la nit. De les preocupacions i de les alegries. Del sol, la lluna i les estrelles. De les festes i dels comiats. Del dolor i de l'amor. De l'hola i l'adéu. Dels àngels, dels dimonis i de la paret sud de l'Annapurna.

El xaman implora. Els astres exploten, els elements es vessen i la serp emergeix de les profunditats del llac.

El temps de tots els temps comença.

El moment és ara.

L'instant és energia pura.

La veu d'en Jim escalfa la neu i s'acosta fins als peus de la paret sud de l'Annapurna.

La serp s'alça, desequilibrada. Es convulsa.

El ritual no pot més amb tanta energia...

I esclata. És la fi. És la **DECLARACIÓ**:

* * *

Són les deu del vespre.

Sento un formigueig que excita cada raconet del meu cos. Avui és el dia. Tant l'Enric com jo mateix ho tenim claríssim. Ens hem aclimatat els darrers dies tant com ens feia falta. Físicament ens trobem en un moment excel·lent, pletòric. Quan les nostres mirades es creuen, esquinçant el fred i la foscor, el missatge corre com la serp posseïdora de l'energia:

en tenim moltes ganes, d'aquesta paret sud de l'Annapurna. Som als seus peus. Ens trobem dins la tenda, il·luminats per la llum groguenca dels frontals.

Il·luminats. És la paraula. Una gran paret mixta i vertical. Un veritable univers de muntanya. El cim, un dels catorze vuitmils, una de les catorze muntanyes més altes del món. Un nom que sobresurt de l'àuria dels mites com emergeix una gran muntanya d'entre les boires que cobreixen la terra: Annapurna.

Pleguem tots els estris de cuinar i els premem dins les motxilles. Aquesta tenda la deixarem muntada. Des d'aquí fins al cim instal·larem una petita hamaca de paret amb l'espai just per a nosaltres dos. No hi haurà replans per poder-hi "acampar". La verticalitat serà constant.

L'Enric i jo. Només dos. D'això en diuen estil alpí. No portem ni un metre de corda per fixar. Però de cordes sí que en portem: una de vuit mil·límetres i vuitanta metres de llargada per escalar i una auxiliar de set mil·límetres i també de vuitanta metres per, unida amb l'altra, poder baixar en ràpel.

Les deu. Una bona hora per començar una aventura. Les nostres ments estan deixant de banda tot el món. Solament són capaces d'assimilar un únic món exclusiu: aquesta gran paret. Els elements seran pocs: la neu, la pedra, l'aire, el sol i la lluna... el buit...

No parlem. El neguit ens abraça amb eufòria. Quines ganes...

Som al peu d'un ampli con nevat que més amunt esdevindrà un corredor perillós. Tan perillós que fa dos anys, durant el primer intent d'escalar aquesta paret, l'alpinista anglès Alex McIntyre va perdre-hi la vida. Una maleïda pedra caiguda dels desploms de roca de la part mitjana de la paret va ser-ne la causa. Seria un hipòcrita si digués que aquest fet malaurat no m'afecta. I crec que a l'Enric també. Potser és una petita part de la causa que ens fa estar callats.

*The blue bus is calling us;
driver, where are you taking us?*

Mentre comprovo com els grampons mosseguen confortablement la neu glaçada, alço els ulls amunt. Veig una paret d'un blanc lletós, il·luminada per una lluna càlida. Fa molt fred. Potser també el noto més perquè estic destemprat. Però la “crida” continua atraient-me. És tan poderosa que venç el maleït fred. La neu glaçada m'escruixeix sota els peus. El pendent s'adreça. Som a la rimaia.

Per creuar-la cal ficar-nos-hi dins per anar a buscar el mur glaçat que inicia l'autèntica paret sud de l'Annapurna. Eufòrics, clavem piolets i grampons. Escalem un curt mur vertical i l'aire gèlid que cau de la gran paret ens dóna la benvinguda.

La neu està en bones condicions. Ens dóna molta confiança. Decidim, en la foscor de la nit, no encordar-nos. Així guanyarem temps. El pendent del corredor és força dret però ens hi sentim segurs.

Esbufo de valent mentre escalo sense aturar-me. L'Enric fa el mateix, ja que també el sento esbufegar. El desnivell que anem superant és gran. La tensió que ens aclapara per l'exposició a caiguda de pedres i gel en aquesta part de l'escalada ens fa accelerar els moviments i els pensaments. Sabem que qualsevol pedra i pedreta que ens caigués al damunt, per petita que fos, ens seria la fi. Solen caure d'uns mil metres més amunt. L'impacte seria...

Piolet, piolet, grampó, grampó... Metre a metre anem guanyant el corredor i la nit.

De moment, solament els llums circulars i groguencs dels nostres frontals donen vida al nostre entorn. Hi ha moments que l'Enric em mira. Ho sé perquè la seva llum m'enfoca i es queda fixada. Llavors em sento tranquil. Sento l'escalfor del meu company molt a prop meu. És com si em donés la mà. Una mà imaginària, llunyana, en forma de llum... però càlida. És així. Només som dos. I aquests dos individus, aquí, som una sola unitat. Aquí més que mai i més que enlloc.

No sé si batega més ràpid el meu cor o escalen més de pressa els meus piolets i grampons. La idea de no aturar-

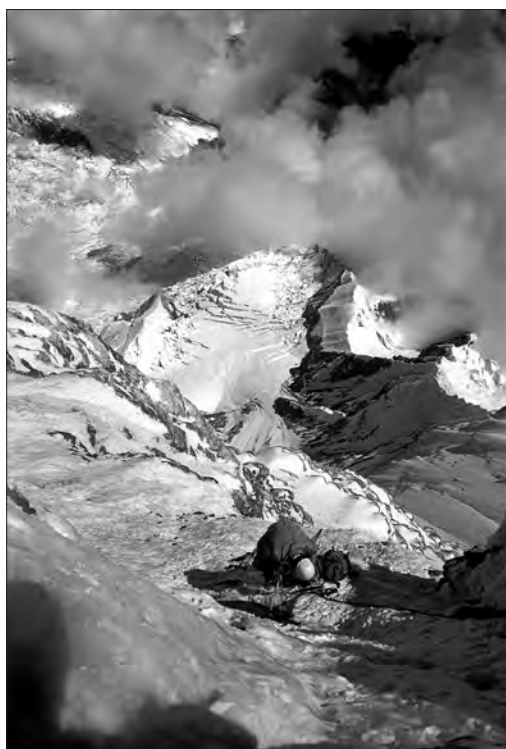

me es converteix en una obsessió. Sabem que el sol no ens pot sorprendre aquí. La seva llum és símbol de vida. Ens escalfa. Però aquí també escalfa la neu, el gel. No, gràcies. Prefereixo escalar de nit.

La neu brilla en mil cristallets davant del meu rostre. L'alè de la meua respiració confon el raig de llum del meu frontal. Així em distrec.

Però la motxilla pesa. Portem vora vint-i-cinc quilos a l'esquena. Hem calculat que el nostre *viatge* per la paret sud durarà uns vuit o nou dies. Ni més ni menys.

Ho tenim tot molt ben planejat. Hem estudiat els errors dels nostres predecessors i esperem corregir-los correctament. Si el temps meteorològic ens dóna la mà...

*Annapurna.
Reunió al peu
de la franja
de roca a 7.200
metres.*

Quan ens acaronen les primeres clarors del dia, hem escalat més de mil metres de paret. Bé, bé, anem bé. El sol ens escalfa (i ens puteja) encara a uns cent cinquanta metres de la fi de la bitllera en la qual nosaltres som un parell de bitlles de fusta de color vermell i groc. Som el blanc perfecte per a qualsevol roc que ens vulgui tombar. Però no els donarem la maleïda oportunitat. Tots dos ho tenim claríssim. Som aquí, sols. Però per arribar a dalt. A la merda les pedres! No m'havia sentit mai tan convençut.

Els llums de colors roses i taronges encara li donen a tot plegat un aire ple de romanticisme. Sincerament, deixo l'esperit romàntic per a quan tornem a tocar "de peus a terra", al camp base. Ara i aquí, amb aquest "pati" sota els meus grampons i la verticalitat de la paret, de poc serveix el romanticisme. Necessito creure en quelcom nou, diferent, en un trencament. On són les cordes fixes i les expedicions multitudinàries? I l'oxigen enllaunat? Res, res... Només dos... i l'oxigen? El que realment hi ha. Per què disfressar la realitat? Maquillatges mediàtics postissos. Hipocresia i mentides. A qui volem prendre el pèl? Som nosaltres mateixos. L'Enric i jo... Ha, ha! No fotem! Que ja som grandets!

*Ride the snake
to the lake,
the ancient lake, baby...*

* * *

Avui sento el fred en harmonia amb la flamarada que m'encén. Una flama que s'alimenta de l'energia de l'escalada i de la mateixa muntanya. Sento rebre-la a través de les puntes dels piolets clavats al gel i dels grampons. Mai havia sentit aquest preciós metall tan conductor. És com si les forces que esmerço en l'escalada em fossin retornades, d'alguna forma estranya, per l'Annapurna.

*The snake is long,
seven miles,
ride the snake...*

Alço els ulls. Respiro profundament. Sento l'aire gèlid de l'albada fins la mateix gola. Esbufego. L'Enric és aquí amb mi. I amb ell també els primers raigs de sol. Un sol meravellós, avui traïdor. No ens ha donat temps per esmunyir-nos del tot del gran corredor. Som a uns cent metres de la seva fi. El pendent del glaç és fort, molt fort. El gel es troba en molt bones condicions. Encara no hem tret les cordes de les motxilles. Som a uns 6.600 metres. La meva vista s'alça més enllà de la paret blanca i uniforme. S'endevina una certa lògica (si és que en un lloc com aquest n'hi ha!) en el recorregut que ens ha de portar fins al peu de la primera franja de roca desplomada que s'estén de cap a cap de la paret.

Continuen bronzint les pedres que cauen per totes bandes. És increïble. Hi ha moments que sembla com si hi hagués un petit exèrcit de follets de les neus llençant-nos pedres i trossos de gel sense parar. És una constant. De moment la punteria cap a nosaltres els falla. Esperem que duri.

Arribem al peu d'una zona on s'aprecia un gel bastant inestable i espetegadís. És molt vertical. Decidim encordar-nos. No és fàcil, però tampoc no presenta una dificultat extrema. Ens serveix perfectament com a escalfament per al que demà haurem d'escalar.

Arribem a una aresta mixta. A l'altre costat cau un altre corredor per l'abisme. És més petit i força dret. Segueix amunt fins arribar a una zona on es desdibuixa enmig d'esperonets de roca, franges de gel i petits corredors de neu.

Ens endinsem a la canal i l'escalem. Escalem la neu, la roca i el gel. Les eines no s'aturen mai. El nostre cor tampoc. El cap pensa i calcula. Sap que demà serà un dia clau. Veig la franja ja molt a prop. Haurem de trobar un pas. No serà senzill, ja que l'Alex McIntyre, en John Porter i en René Ghillini no ho van aconseguir. Quan penso que es tractava de tres grans i reconeguts alpinistes...

Però el cor, que no s'atura, m'està reptant, a cada pas que avanço a aconseguir-ho, a ser els primers. Diuen que s'ha d'escalar amb el cap. I sempre ho havia cregut així. Però avui no ho tinc tan clar. Avui, sento com els batecs del cor em desborden amb la més esplèndida i pletòrica harmonia. Potser són ells els que tenen la culpa d'aquesta follia que ens ha embruixat. Em pensava que es tractava de la paret de l'Annapurna, només. Però la paret avui és el gran escenari de la vida. Deu ser això que ens fa sentir més vius que mai. Pot ser que la neu tingui escalforeta?

*... this is the end, beautiful friend,
this is the end, my only friend...*

* * *

Apago el llum del frontal. Tanco els ulls i intento relaxar-me. Som al primer bivac en plena paret. Ens trobem "comprimits" en un espai d'un metre d'amplada i penjats sobre un buit tan gran que ratlla la irrealitat. Hem pogut tallar una mica de replà. Però és insuficient per a permetre'ns estirar-nos. Encara que no s'hi està pas tan malament, dins aquesta tenda-hamaca-de-paret muntada sobre un pam de relleix.

Tant l'Enric com jo mateix no tenim massa problemes per dormir en qualsevol situació. Asseguts dins l'hamaca i amb les cames penjant al buit... dormim. Dormim quasi tota la nit. Ens ho mereixem després d'haver escalat tota la nit i tot el dia...

Amb els primers rajos de sol encenem el fogó i preparem alguna cosa calenta per esmorzar. El maleït vent continua bufant. Ahir no ens va deixar en pau ni un moment durant l'escalada.

Ens trobem a una alçada d'uns 7.150 metres. Ahir vàrem escalar durant vint hores seguides. Avui crec que serà per l'estil. Si en aquesta paret hi ha un pas clau, és aquest de davant nostre. Després de plegar la tenda, hem continuat

l'escalada fins al peu del mur. Avui el sol ja no ens suposa tant de perill. Avui, fins i tot, l'agraïm.

Ens aturem. No hi ha més món per als nostres ulls que aquest mur vertical i desplomat, creat de roca ataronjada i compacta, engalanat amb penjolls de glaç pertot arreu. Són quaranta metres.

Si avui se'm permetés utilitzar la paraula impossible, ara seria el moment. Aquesta, implacable, corrompia el meu pensament i corcaria la meva voluntat.

Impossible és un privilegi enganyós en el qual aquí no sóc digne de creure. Un altre dia i en un altre lloc, potser...

Ens aturem el temps just per estudiar-ho una mica. Mentrestant muntem la reunió. Aconsegueixo clavar dos pitons a la roca. Intento posar un cargol de glaç a l'alçada de la meva cintura. Només n'entra la meitat. Finalment, poso un mosquetó a la dragonera del piolet que he clavat una mica per damunt meu i munto el triangle de forces. L'Enric es prepara per iniciar l'escalada. Amb una mirada precisa, escodriño i ressegueixo la paret que penja per damunt meu. Em sento tan petit...

L'Enric comença a guanyar metres. A la nostra dreta s'intueix una mena de díedre poc marcat on potser podem col·locar-hi pitons. Des d'aquí costa de veure si realment es podrà escalar. Em concentro al màxim en l'Enric i els seus moviments. Ara ha trobat una llastra de glaç, que amb l'ajuda dels piolets, li permetrà superar una primera dificultat. L'impacte de les fulles en penetrar al glaç sona a buit. Ha clavat els dos. Tracciona d'ells mentre puja peus. "Crac!... bum... fassst..."

En uns instants tot s'ha després. La llastra, l'Enric... la corda es tensa. L'Enric cau avall. No havia pogut posat cap assegurança. La caiguda és directament de reunió. Aguantarà?

Uns metres per sota meu, l'Enric s'atura. Penjat de la corda em mira. Mentrestant, de reüll, veig com els trossos

de neu i de glaç que baixaven amb ell cauen rodolant abisme avall amb un soroll de vidres trencats. Uf!

Això ens ha sorprès als dos. Una caiguda en aquesta alçada...

L'Enric torna a remuntar fins a mi. Em diu que ho vol tornar a provar. Som-hi.

La tensió de la caiguda ens ha accelerat les pulsacions a tots dos. Me les sento a flor de pell. Mentrestant, el meu company torna a enfilarse per la mateixa fissura d'abans. Supera el tram del qual s'ha després la làmina de gel. Escala uns metres més en mixt i aconsegueix clavar un clau en una llastra de roca ataronjada. Hi posa un mosquetó, hi passa la corda i s'hi penja.

De sobte, la corda torna a quedar suspesa a l'aire formant bucles ingràvids. Una desesperada sensació de buit torna a impressionar-me. Tot es precipita avall. L'Enric "vola" per segona vegada. Aquest cop cau des de més alçada. La llastra de roca s'ha després i es precipita paret avall.

Per fi la corda es tensa. L'Enric torna a penjar sota meu. Ha caigut fins més avall. El soroll esgarriós dels ferros caient al buit s'ha aturat. Sento les pulsacions a mil per hora. Contemplo l'Enric. Està atordit. El puc escoltar esbufegar. Les mans em suen, tot i el fred i el vent que ens recorda a l'alçada en què ens trobem. Som a 7.200 metres d'alçada. Ja portem dues caigudes! I la reunió les ha aguantat!

L'Enric es torna a incorporar. Es queixa de mal a l'esquena. Esbufegant com una màquina de tren a vapor, escala fins a mi.

Després de retrobar-me i de refer-se una mica, ell es quedarà a la reunió assegurant-me. Ara em toca a mi. Provaré per una altra possible línia d'escalada que s'intueix a la nostra esquerra. Em carrego tot el material. Passo les mans per dins de les dragoneres dels piolets i amb la mirada desafiador aquest mur que a primer cop d'ull s'intueix impenetrable. Però hi ha d'haver una forma, una possibilitat, un camí...

Escalo els primers metres per una llesca de gel que sona buida però que és prou gran per donar-me confiança. De sobte em sorprenç. Quan miro de reüll la meua ombra projectada a la paret de gel, em sembla reconèixer el perfil de l'autor d'una cançó que mentre vaig escalant se'm va repetint dins del meu cap. L'atzar l'ha escollida. Em sembla veure l'ombra dels cabells llargs d'en Jim onejant damunt del glaç blavós. Ell no es mou massa. M'observa. M'espera. M'acompanya?

El veig dret, al meu costat. Porta la guitarra penjada en bandolera.

*Ride the snake,
to the lake.*

Torno a mirar amunt. Aquests quaranta metres. Les escates... perdó, les llastres s'acaben i toco roca. Continua l'escalada per una zona mixta. Clavo un pitó, després un altre. I després un altre. M'hi penjo. L'esforç de picar amb el martell piolet m'escota. Provo en escalada lliure. No aconseguixo guanyar metres. Però em conformo a guanyar centímetres. De tant en tant, miro avall cap al meu company. Vaig combinant la col·locació de claus amb els tascons i *friends* que portem. Quan no puc escalar més, en lliure haig de recórrer a l'escalada artificial. Improviso uns estreps amb un parell de bagues. Centímetre a centímetre, m'allunyo cada vegada més de l'Enric. Però necessito sentir-lo al costat. I ho noto.

Fa molt vent. No ens sentim, gairebé. Però em sembla que sento la seva escafloreta a través de la corda. Una escafloreta plena d'energia. Provaré d'escalar un centímetre més.

La llum del sol està canviant. Deuen haver passat hores. Suposo que sí. A veure, on tinc les...? Clinc, clinc... Uf! Uf! Uf! Sembla que sigui la tarda. Quan miro amunt, em sembla que potser no faré prou amb un dia per escalar aquests quaranta metres. No puc veure el final.

Clinc, clinc... Em penjo. Ja quasi és fosc. No puc més, no puc més... Deixo caure els braços avall, perquè la sang

retorni a les mans. No sé si tinc fred o calor. Hi ha moments de tot. És com si aquesta paret fos una vida. Cada centímetre és un dia. Cada segon és una experiència. Existeix l'eternitat?

*This is the end, beautiful friend,
this is the end, my only friend...*

Encenc el frontal. Amb el darrer material que em queda munto una reunió provisional. Quan arribi l'Enric, ja ho arreglarem. Estic destrossat. Amb el casc recolzat contra el glaç, esbufego. M'envolta la darrera llum púrpura del capvespre. Fa fred. Tinc molt fred. Tremolo. Va! Nil, mou-te o et quedaràs glaçat.

—Enric! —crido tímidament—. Enriiii! Ja... pots pujar... —esbufego al vent. No trec els ulls dels pitons mig clavats dels quals pengem tots dos. Han d'aguantar, uf!

Lentament, l'ombra obscura i freda de l'abisme que cau sota nostre va guanyant alçada. Tan ràpidament que no arribo a adonar-me que ja estem completament a les fosques.

Em distrec observant els rajos de llum groga del frontal de l'Enric com dansen frenètics pel mur.

També em distrec pensant que hem superat l'obstacle *faraònic* que havia fet girar cua als que ho havien provat fins al moment. Una tímida flama d'orgull personal m'escalfa per dins. I em motiva. Hi ha una raó millor per alimentar la motivació i les ganes de continuar amunt?

Uns crits em desvetllen i em retornen a la paret.

—Nil!!! —em crida un llum uns metres per sota meu—. El martell, nano... m'ha caigut!

“Merda”, penso. Tots dos sabem que aquest incident ens farà l'escalada més lenta. Però... i què? No cal que ens afermem en el problema. Haurem d'estudiar la forma per continuar en aquestes condicions.

És de nit quan arriba l'Enric i les dues motxilles. Fa cara d'esgotat. Dec fer la mateixa pinta jo?

Amb una encaixada de mans el faig venir fins a mi, fins a la reunió. Feia tantes hores que no ens vèiem...

Remuntem uns metres fins a trobar un espai al pendent on poder cavar almenys un petit replà on seure dins l'hama-tenda.

Després d'una hora i mitja de "treballs forçats", aconseguim esculpir un replanet. Fa uns dos pams d'amplada. Estaquem la tenda al gel. Nosaltres, com en la resta de bivacs de paret, dormim encordats i asseguts a la reunió.

Una vegada dins la tenda, amb l'esquena recolzada a la paret de gel, ens posem a fondre neu. Estem molt cansats. Però de moment, el cansament que acumulem ja és el que esperàvem. No sobrepassa els marges de la normalitat dins de l'activitat que estem duent a terme.

Encara no fa ni mitja hora que estem asseguts quan comencen a caure'ns per sobre (de la tenda) petits trossets de glaç que rodolen dels pendents que s'estenen per damunt dels nostres clatells. Pel soroll semblen talment cristalls de vidre. Sentim com s'acumulen de forma lenta i implacable darrere les nostres esquenes, espatlles i caps. Això ens obligarà a sortir i netejar tot el munt de cristalls si no volem acabar la nit penjant daltabaix de la paret.

Passem la nit fent cops de cap. No es pot dir que dormim. Però sí que reposem. Estem tranquils. Intentem estalviar tantes energies com ens és possible, tant físiques com psicològiques. Demà serà un dia dur. Demà o avui? A veure quina hora és?

* * *

Amb les primeres llums, tímides i fredes, comencem a preparar l'esmorzar. No ens han calgut gaires esforços per posar-nos en moviment. Secretament, tots dos ho estàvem desitjant.

El sol encara no ens toca quan clavo els piolets al glaç per damunt el replanet on hem instal·lat el bivac. A l'Enric

només li queda un piolet. A partir d'ara, ens encordarem a tota hora. A més, els vint-i-cinc quilos que traginem a l'esquena cada vegada es fan notar més.

Davant nostre s'estén la pala central de la paret. De lluny semblava que seria únicament de neu i gel. Però ja des d'aquí s'endevinen algunes zones mixtes. Som-hi.

Poc després de començar l'escalada, arribem a una zona on hem d'afluixar el ritme, ja que una successió de pendents-parets de roca llisa fa que ens concentrem en la dificultat. La rapidesa haurà d'esperar per a més amunt.

Sento la motxilla cada vegada més pesada. L'alçada també es fa notar. Tot i així, com que la paret és tan vertical, guanyem desnivell molt ràpid. Quasi va a metre de progressió per metre de desnivell. Més o menys així m'ho fan saber el cor i els pulmons.

De tant en tant, mentre agafo aire, em giro i contemplo la immensitat que m'envolta. La grandesa de l'horitzó es mescla amb la increïble profunditat de l'abisme que tinc per

L'Enric en el ressalt de roca que trobem per damunt del quart bivac a 7.500 metres.

sota els grampons. Llavors entenc per què he escollit estar aquí. Per què he decidit portar aquesta vida. Sóc només un puntet microscòpic de color vermell enmig d'un univers tan grandios com bonic. Però alhora em sento tan gran... Si en algun moment de la meua vida he pogut sentir la força de la comunió entre les muntanyes i jo, aquest moment ha arribat. És avui, és ara. Annapurna... Clavo cop de piolet.

El gel no es troba en les millors condicions. Cal parar atenció, ja que hi ha moments que no és del tot franc.

D'altres, en canvi, és tan dur que ens cal anar posant assegurances de tant en tant. Llavors, també, ens cal muntar reunions. La força i la tècnica que demostra l'Enric és única. Amb un sol piolet...

Continuem avançant. Guanyem metres. Guanyem alçada. El vent, però, s'ha posat de la banda del gel precari i no s'atura ni un instant. Entre l'un i l'altre ens demostren que no tenen cap ganes de posar-nos-ho fàcil. De tant en tant, avancem per alguna zona més fàcil, em sembla, i així guanyem temps. Però cada vegada ens serà més complicat escalar amb les cordes penjant i sense muntar reunions.

Per la llum del sol em sembla que devem ser a mitja tarda.

Deixo caure els piolets i la motxilla i els meus ossos...

Damunt del meu cap, un desplom de gel que penja d'una mena de serac al mig de la paret ens acull. La seva base forma una mena de balma de tons blancs, blavosos i glaçats. Serà perfecte per passar-hi la nit. A una alçada de 7.460 metres.

Mentre comencem a cavar amb els piolets per adaptar la balma a la mida de la nostra tenda, sentim com passen trossos de roca i de gel per damunt nostre. "Ja desglaça", ens hem dit. Aquí estem arrecerats. No m'acostumaré mai al brunzit traïdor d'aquests *projectils*. I n'he vist a caure, i tant que n'he vist. Però encara se'm posen els pèls de punta quan em passen a prop i desapareixen abisme avall.

Per fi podrem dormir estirats. Avui se'ns permet aquest luxe tan capritxós en aquesta paret. Després d'haver passat les dues darreres nits asseguts...

M'adormo pensant en la franja de roca que ens barra el pas uns metres per damunt d'on som. La foscor de la nit, de vegades, oculta pors, dubtes i neguits. No sé si avui deu ser cosa de foscor o de la sensació superba de sentir el meu cos deixat anar totalment al terra, estirat, calmat... Sento cada muscle i cada os que reposa damunt la neu. Noto com totes les tensions es van volatitzant. També en va abandonant la música d'en Jim...

*This is the end, beautiful friend,
this is the...*

* * *

Una llum tímida i molt freda em fa obrir els ulls. No parlem gaire. Crec que tots dos, mentre comencem a preparar l'esmorzar, enyorem secretament aquest "cel" que ens ha acollit aquestes darreres hores. Hores d'infinita pau, de valuós silenci i de desconexió necessària. L'esmorzar ja és a punt. Avui, com cada dia, farinetes de cereals per a nadons. Alimenten, pesen poc i no fa falta escalfar gaire l'aigua. Així estalviem, també, en consum de gas.

Quan sortim de la càlida protecció d'aquest tros de gel mig caigut, el sol toca de ple a la franja de roca que va de banda a banda de la paret, entre els 7.600 i els 7.800 metres.

És espectacular. El granit compacte que penja en desplom, brilla i senyoreja. És magnífic. Se'l veu presumit. És arrogant.

Iniciem una llarga travessa en diagonal cap amunt i a l'esquerra que ens portarà a l'únic punt dèbil per on ha de ser possible passar.

Les arrencades cada dia són més esgotadores. El fred no para d'augmentar. I sembla que la motxilla cada vegada pesi més.

Escolto els esbufecs de l'Enric, que escala uns metres per sota meu. Crec que ell també deu sentir els meus. Després d'un parell d'hores escalem cansats però amb normalitat. Seguim suspesos al buit, aguantats tan sols per les puntes dels piolets i dels grampons. El maleït vent continua putejant-nos.

Cada vegada que alço la vista tinc la sensació com si aquest desplom de dos-cents metres de roca ataronjada s'estigués decantant més cap a nosaltres. Com si cada vegada pengés més. "No es mou... és un efecte òptic... Nil..."

El flanqueig es fa, a estones, interminable. A l'Enric tan sols li queda un piolet per seguir escalant aquests pendents de glaç tan verticals. Això ens fa anar amb molt de compte.

Com més avancem cap a l'esquerra de la paret glaçada, més ens acostem a l'esperó dels Polonesos. No hi ha possibilitat d'escalar abans el desplom de roca. La paret no ofereix cap punt dèbil. És majestuosament compacta i massissa. Continuem escalant en diagonal.

A través d'una zona mixta i per una mena de corredor de fort pendent arribem a les roques de l'esperó dels Polonesos. El vent cada vegada brama amb més violència.

Al lloc on podem tocar la mateixa roca amb la mà, muntem el bivac. És el quart. Som a la part final de l'esperó. Però encara no es veu el cim. Demà ens caldrà superar la darreres dificultats de la paret.

Les veus de l'Anna i la Montse ens arriben per ràdio com cada vespre. Elles, des del peu de la paret, tenen una visió més àmplia i global de la muralla. Ens fan el seguiment i ens orienten cap a l'itinerari que hem de seguir. Sovint, a nosaltres ens és impossible d'esbrinar el que podem trobar gaire més amunt. Enmig d'una paret de dimensions tan descomunals i obrint via nova, és difícil d'encertar el recorregut al primer intent. Elles, pendents de nosaltres en tot moment, eviten que ens endinsem per "carrers sense sortida".

Encara que, prèviament a ficar-nos a la paret, haguéssim mirat, contemplat, estudiat i reestudiat l'itinerari, és fàcil

perdre l'orientació i confondre's de corredor, d'esperó, de gelera o d'emplaçament de bivac segur.

Però el que realment ens ajuda més d'aquestes converses és la calidesa de sentir-les allà. Mirem a l'indret on deuen ser. No les veiem, és clar. Però les sentim i sabem que són allà. No! Són aquí, amb nosaltres. Ens és tan necessari, tan vital, saber-les a prop nostre...

La immensitat de la paret, la fredor del gel, la neu i la roca, l'ambient enrarit per la manca de vida, ens fa sentir especialment isolats. Ens trobem sols enmig d'un gran hivern. Un hivern que ho engloba tot, fins i tot el sol. Però elles són l'única flor que fa la primavera. Llavors recordo la dita que anuncia que "una flor no fa estiu". Aquí sí. Aquí una diminuta flor que no puc ni veure, m'acompanya amb l'escalforeta dels colors de la primavera i de l'estiu. Fora de l'hamaca el vent amenaça d'arrenca-nos de la paret.

La nit alterna hores de consciència amb hores d'inconsciència. Com cada nit.

* * *

Al matí, després del ritual esgotador d'alimentar-nos i plegar trastos, ens encarem a la darrera paret vertical.

*Can you picture what will be,
so limitless and free,
desperately in need of some stranger's hand,
in a desperate land...*

Creuem l'esperó i passem a la paret esquerra. Al llarg d'uns corredors i canaletes de gel estrets i verticals ens plantem als peus d'una magnífic i difícil mur de roca fissurat. S'hi veu una escalada tècnica però a l'abast de les nostres possibilitats. Això esperem.

Amb els *friends*, tascons i pitons a mà, començo a encastar mans i peus dins les esquerdes.

A poc a poc, cansat però segur, vaig guanyant metres a través de la verticalitat. Durant uns moments que aprofito per agafar aire, em giro i observo el meu entorn amb una mirada semicircular. Ser ocell ha de ser molt semblant al que jo veig i sento en aquests instants...

Retorno la vista a la roca que m'espera. I m'hi endinso.

Després d'haver navegat durant quatre llargs de corda per aquest mar llis de pedra ataronjada, arribem a una plataforma nevada que aconseguirem adaptar per muntar-hi el darrer bivac, esperem, abans de fer el cim. Som a un alçada de 7.800 metres. Fa fred. Fa molt vent.

Mentre parem la tenda, comentem amb l'Enric la semblança de les fissures i tota l'escalada del mur en general amb les parets del nostre conegut Chamonix. Ens hem mogut per terreny de cinquè i cinquè més. Uns llargs de cinquè alts, elegants i sobretot, espectaculars.

Som a dos-cents metres del cim. Les dificultats més rellevants ja ens queden per sota l'hamaca. Ens comuniquen que el temps per a demà continuarà essent bo. Però el vent no descansa.

És possible que l'absència de converses amb el meu company reflecteixi el neguit de la vigília de cim? Com serà? I el camí per arribar-hi? Preguntes, dubtes i neguits atapeeixen el poc espai lliure que queda dins l'hamaca.

Purés i farinetes per sopar. Però avui costa fer-les tirar avall.

Segons ens comuniquen des del base, som molt a prop del final, d'allà on una ratlla de neu immaculada es dóna la mà amb un cel blau tan intens... Aquell cel que sols es manifesta per damunt dels vuit mil metres.

Tanquem els llums frontals. Ens preparem per passar una altra estona entre consciències. Ens hem regalat cinc hores per "reposar".

Cinc hores... el cim... la neu blanca... *the end of our elaborate plans...* és demà... vuit mil... *ride the snake...* tinc son, a poc a poc ho veig... *to the lake. The ancient lake, baby...*

Una foscor platejada pentina la paret. Les ventades nocturnes remouen, de tant en tant, remolins cristal·lins de neu pols que a vegades cau pels pendants abisme avall. Altres moments, aquests vels quasi màgics remunten de les profunditats tot embolcallant l'hamaca que penja de la paret. La veig allà, sí, i és petita i de color fosc. Un punt fosc i immòbil enmig de la lluna il·luminat per la claror de la lluna i de les estrelles.

“Ei! Què passa?”. Ah! És l'Enric que es recolza en mi. M'ha despertat... o no dormia, potser? Ja no ho sé. Quina importància té això ara? Les parpelles em pesen. Mentre sento que s'aplomen, torno a contemplar cada vegada de més a prop l'hamaca penjada a prop del cim de l'Annapurna. Sembla com si de tant en tant es mogui. La neu que l'envolta brilla... deu ser el glaç... La nit és nítida com poques. El vent ho neteja tot. El vent que s'emporta els somnis...

Els puc veure... els somnis... l'Enric... en Nil... sóc jo... veig (em veig) els dos homes... dos diminuts punts de color quasi al cim de l'Annapurna... el vent em porta els batecs dels nostres cors... llavors m'acosta la tranquil·litat de les nostres respiracions... sento pau... veig l'Enric arrupit, veig el Nil recolzat al seu company... sóc jo... Els somnis tenen el mateix tacte que la claror de la lluna... el vel envellutat d'una realitat platejada regna en el silenci... On és el cim?

Tit-tit, tit-tit... S'ha trencat la màgia. Haig de retornar a dins l'hamaca. Tornaré a participar de l'única realitat de la consciència... L'Enric s'incorpora pesat, lent i feixuc. Obro els ulls. Sóc al seu costat. Faig una ullada per la tenda platejada que ens cobreix. És plena de petites ondulacions que no paren d'agitar-se amb el vent de fora. Necessito uns minuts per ancorar-me a la realitat. La nit m'ha desorientat. No tinc clar si he somniat o si veritablement m'he mogut.

A poc a poc ens anem activant. Mentre remeno les farietes dins del pot que penja del fogó, callat intento recordar la nit. Ja no puc. Però sí que tinc la sensació que ha estat

estranya. Potser és per la manca d'oxigen que vivim als quasi vuit mil metres...

Amb les primeres clarors del 3 d'octubre del 1984, sortim del petit refugi d'alçada. Avui no ens cal desmuntar-lo i carregar-lo a les motxilles. El deixem instal·lat, com també hi deixem dins tot el material d'escalada, les cordes, fogó, menjar i altres estris.

Amb el piolet i la càmera de fotografiar, iniciem l'ascensió tot obrint una lleugera traça a la neu glaçada del pendent que ens acostarà fins a l'aresta cimera, la que va agafada de la mà del cel blau marí.

A la nostra dreta, el cim est, de 8.020 metres. El nostre objectiu.

A la nostra esquerra, el cim central, de 8.061 metres. Tan a l'abast com el de la dreta. Ens n'anem cap al cim central de l'Annapurna. El veiem més alt, més cim.

Avancem lentament pel perfil de la neu. L'aresta va ascendint suaument davant nostre. El vent no amenaça

Annapurna. En Nil començant l'escalada del mur de roca i pas clau de la via. 7.200 metres.

d'arrencar-nos d'aquesta "corda fluixa" mancada d'oxigen. Seguim l'aresta, que dibuixa una línia ascendent i sempre blanca. La seguim fins que ja no s'eleva més, sinó que decau per totes bandes.

*This is the end, beautiful friend,
this is the end, my only friend,
the end of our elaborate plans,
the end of everything that stands...
The end...*

Ens abracem. Fort. Sincer. No sé quant. Dura una bona estona. Són les dotze i vint minuts del migdia. Som dalt de tot. És el cim?

Em deixo acaronar per les sensacions més agradables de l'alleujament i de l'alliberament. Avui sí que puc sentir el que realment és la llibertat. Sí, en el seu estat més pur i autèntic.

És ara. És la fi dels dubtes i de les frustracions. És la fi del bé i del mal. Del dia i de la nit. De les preocupacions i de les alegries. Del sol, la lluna i les estrelles. De les festes i dels comiats. Del dolor i de l'amor. De l'hola i l'adéu. Dels àngels i dels dimonis. Però de la paret sud de l'Annapurna no, encara no.

Estem cansats, però alhora sentim una agradable sensació de descans.

Dempeus, amb un braç passat per l'espatlla del company, salutem en direcció al camp base. Per ràdio les noies ens fan saber que ens estan veient. Són a les tendes dels suïssos i, a través d'un telescopi molt potent d'aquests, estan contemplant com dos puntets vermells s'abracen al cim nevat de l'Annapurna.

L'alegria que ens arriba per ràdio tan sols és comparable a la nostra pròpia. De fons se sent com tots els nepalesos del base entonen una cançó. És per a nosaltres. Gràcies!

El temps sembla haver-se aturat. I el vent. O potser l'alegria els supera.

Contemplem el cim oriental de l'Annapurna. També l'aresta est, que sembla no acabar-se mai. El mític Roc Noir

i el Glacier Dome. Sabem que dos amics nostres de l'expedició suïssa, entre d'altres, estan intentant portar a terme la primera ascensió d'aquesta aresta. L'Erhard Loretan i en Norbert Joos.

Fa sol. El cel continua immaculat. El seu color blau marí és tan intens que ratlla la irrealitat. El blanc de la neu brilla per damunt del marró infinit de l'altiplà del Tibet.

Asseguts a la neu, intentem gaudir d'aquests moments únics. Intento amarar-me de tot el que veig. No m'agradaria que se m'escapés res. Alhora, m'emborratxo de sol, de neu, de colors, de silenci, d'alçada, d'amistat, de risc, d'esforç, d'alleujament, de muntanyes, d'Annapurna...

A les dues del migdia ens incorporem i iniciem el descens.

A la segona passa, ja sento enyorament del mateix cim. Una tristesa tímida i senzilla m'acarona. Encara em giro per darrera vegada, abans de perdre'l de vista. Li dono les gràcies. Me'n torno cap a l'abisme del qual fa una hora i mitja sortia.

*It hurts to set you free,
but you'll never follow me.
The end of laughter and soft lies,
the end of nights...*

Fins a la tenda no es presenten dificultats i en qüestió de poca estona ens hi plantem. Ens preparem per al setè bivac a la paret. Ja comencem a tenir ganes de tocar terra plana i poder dormir com tota la gent: estirats.

El capvespre ens troba ajaguts dins l'hamaca i preparant alguna cosa per sopar. No tenim son, tot i sentir-nos cansats. Només cal treure el nas fora de la vela i mirar avall. Més de dos mil metres d'abisme que ens caldrà desfer en ràpels.

L'Enric quasi no pot parlar. Sembla que se li ha ressecat la laringe i la faringe. Potser perquè no hem arribat als mínims de líquid ingerits recomanats. O també produït per l'aire tan sec que aquí dalt respirem i que a poc a poc i lentament ens va deshidratant.

Tot i així, ens passem la nit pensant, organitzant i decidint per on baixarem i de quina manera. Comptem amb dues cordes de vuitanta metres de llargada: una de vuit mil·límetres, que és la que hem utilitzat durant tota l'escalada, i una de set mil·límetres que hem portat sempre dins la motxilla esperant aquest moment. Quasi ens queda tot el material per equipar que portàvem: dotze claus de roca, nou cargols de gel, dues àncores de neu i nou cintes exprés dobles.

Intentar baixar per la nostra pròpia via seria una mena de suïcidi, seria impossible sortir il·lesos d'una zona en què les caigudes de pedres són quasi constants.

Decidim rapelar directament avall, des d'on som. Seguirem l'esperó i la via dels Polonesos. Calculem que seran molts ràpels, em sembla que una quarantena. Baixarem per un lloc totalment desconegut. La incertesa és total. Aquesta és la que no ens deixa dormir. A més, esperem disposar de prou material per anar abandonant a cada ràpel i arribar a peu de paret. Haurem d'estalviar-ne tant com puguem. Això vol dir que la majoria de ràpels seran tan sols sobre un punt d'assegurança. Quan hi penso... no puc dormir.

Amb la primera llum del matí, sortim de l'hamaca i mirem avall. Ens carreguem la motxilla, a l'interior de la qual tan sols hi ha el sac de dormir i la càmera fotogràfica. Ens pengem tots els claus, fissurers, excèntrics, cargols de gel, àncores de neu, cintes i mosquetons dels arnesos i llencem les cordes avall passades ja pel primer ràpel.

L'hamaca de paret, el fogó, les càrregues de gas, les estores i altres collonades les llancem des del darrer bivac. D'aquesta manera, ens alliberem d'un pes i un volum considerable que ens permetrà moure'ns millor.

Baixem tan sols l'imprescindible per rapelar i el sac per emergència. Calculem que avui mateix hem de tocar el peu de la paret.

Els ràpels se succeeixen amb força fluïdesa. Però aviat apareix un inconvenient en el qual no havíem pensat: com que són ràpels de vuitanta metres, són tan llargs que no ens

sentim l'un a l'altre des dels extrems de la corda. Malgrat tot, intentem posar-hi remei utilitzant el recurs més natural i propi que tenim: la sintonia que hem aconseguit a base d'anys d'escalar plegats. Això vol dir el llenguatge que ens proporcionen els moviments de les cordes, algun crit curt i concís i la intuïció.

Escalar amb l'Enric se m'ha fet tan natural que ha arribat un punt en què no ens cal parlar per dir coses. El nostre llenguatge va més enllà de la simple veu. Els temps, les expressions i els moviments fan que el nostre treball d'equip sigui per cadascú com escalar amb ell mateix. No ho puc veure ni palpar, però avui ho sento amb més intensitat que mai.

Noto que perdo alçada de forma espectacular i vertiginosa, potser pel descens ràpid per les cordes que provoquen els mateixos ràpels.

Alhora no deixo d'impressionar-me de l'elasticitat amb què m'aclaparen aquestes cordes tan primes, sobretot la de diàmetre de 7.

A l'inici del descens, he pensat que més o menys aniria recordant cada ràpel que anem fent, però a migdia ja m'és impossible.

This is the end, beautiful friend...

Rapelem cada vegada d'una sola assegurança...

this is the end, my only friend...

El buit que observo per sota meu ratlla la irrealitat...

the end of our elaborate plans...

Rapelem un abisme de dos mil tres-cents metres...

the end of everything that stands...

Hem obert una via nova. Som només dues persones...

the end...

No acabo d'entendre massa per què aquesta melodia de The Doors se'm repeteix constantment. No hi trobo un paral·lisme directe i clar amb la seva lletra i la nostra situació. Però això de la fi... a què es deu referir? *Les portes...*

Els nostres arnesos es van alleugerint cada vegada més. Anem abandonant el material amb comptagotes. Hem en-

cetat la davallada amb uns quants excèntrics de бага llarga, un joc de fissurers, quatre *friends*, dotze pitons de roca, nou cargols de glaç i dues àncores de neu.

De moment, tots els ràpels se succeeixen per terreny mixt, on les parets i els afloraments de roca ens faciliten la col·locació del material.

Me'n vaig avall, rapelant, al llarg d'una paret de neu glaçada. Mentre la corda va voltant el vuit, observo de reüll com l'Enric, penjat de la reunió de dalt, cada vegada es fa més petit.

Arribo al final de la congesta i el buit més bèstia que he vist mai s'obre, desplomat, sota els meus peus. Em vaig despenjant a poc a poc. Abans no s'acabi tota la corda, cal que trobi algun punt de la paret per instal·lar-hi la següent reunió de ràpel.

La paret desploma. Només de tant en tant puc fregar-la amb el peu. De moment, ja en tinc prou.

A uns vuit o deu metres abans d'arribar als extrems de les cordes, veig una llastra desenganxada que sobresurt del mur. Em gronxo, m'impulso (també faig voltes), fins que aconseguixo agafar-m'hi. Hi passo un anell de corda pel seu voltant. Abans, és clar, comprovo que sigui prou sòlida. Ho és!

No hi ha replà per als peus. Em penjo totalment de l'arnès amb una бага a l'anell de cinta. Haig de reconèixer que hi ha moments (com aquests) que aquest buit em supera. Crido l'Enric. No em sent. Han de passar uns quants minuts fins que observo el fimbrament de les cordes que m'indica que el meu company ja baixa.

Quan surt a l'extrem del desplom, li observo cara de pòquer. Segurament és el reflex de la meva pròpia.

Una vegada penjat de la бага al meu costat, recuperem cordes. En un principi tot marxa bé. Quan el cap de corda de la que puja amunt encara no ha desaparegut per la punta del desplom, tot s'atura. Ens mirem en silenci. No cal dir-nos ni una paraula. Provem d'estirar-la suaument i delicadament. No es mou ni un mil·límetre.

Vuitanta metres de corda de 7 o de 8 són tan elàstics que quan hem estirat quatre o cinc metres, deixem anar i la corda retrocedeix fins a quedar-nos on érem. No pot ser. Tan bé que anava tot. L'energia positiva que ens donava tanta fluïdesa... s'ha dissipat?

Pensem. Però no hi ha massa possibilitats alternatives. No n'hi ha cap. De reüll miro avall. Encara ens resta més d'un terç de la paret per arribar a la glacera. Per sortir-ne, per sobreviure...

No havíem estudiat mai una corda tan delicadament. Es podria dir que l'acaronem, lluny de tractar-la de forma basta i desesperada.

I no es podria haver enganxat en un dels ràpels "ajaguts", no, havia de ser precisament aquí, quan ens trobem en la situació més incòmoda.

En fer força cap a un costat i cap a l'altre mentre provem de desencallar-la, els dos també oscil·lem a banda i banda de la llastra, ja que no ens podem equilibrar amb els peus. Pengem del buit absolut.

Veiem impossible escalar la paret que s'alça fins al cap de corda que penja al buit. Seguim estirant dolçament, dissimulant, cadascú, el neguit que ara ja supera el mateix buit.

De sobte l'elasticitat que retrocedeix a cada estirada no ho fa. Escoltem i notem, a través de les nostres mans crispades, el brunzit que ens regala la corda en lliscar per la paret glaçada. La veiem aparèixer per l'extrem del desplom. Acaba fuetejant la paret mixta que es desprèn per sota nostre.

Riem. I tant que riem. És l'alliberament de la tensió... han estat uns minuts llarguíssims. Ara sentim com l'energia positiva retorna. Aquesta vegada, però, amb molta més força.

Recuperem un cap de corda. Passar-les pel següent ràpel. Llençar-les, amb delicadesa, avall. Muntar-hi el vuit i el *shunt* i desfer metres a tota velocitat. Cridar. Escoltar. Sentir la corda fluixa, sense tensió. Despenjar-se avall fins a retrobar el company on espera el ràpel que seguirà.

Recuperar un cap de corda...
Baixar...
Cridar...
Escoltar...
Baixar... baixar... passen les hores...

* * *

Comença a fosquejar quan a sota nostre apareix la darre-
ra paret. Amb tan poca llum es fa difícil d'apreciar l'alçada
que té. És un gran pendent de neu i gel. Bàsicament de gel. Per
la seva inclinació, em recorda la paret nord de les Droites.

En els darrers ràpels, hem tallat trossos dels extrems de
les cordes per muntar ancoratges.

Ja en plena nit, ens llencem pel pendent de glaç. Sentim
la rimaia cada vegada més a prop. Les muntanyes del nostre
entorn ja tornen a ser molt altes. Sento una càlida sensació
d'impaciència per retrobar el campament base. Aquest, ara

*Rapelant la paret sud de l'Annapurna amb cordes
de vuitanta metres.*

s'ha convertit en l'objectiu, en el cim. L'Anna i la Montse converteixen aquell prat d'herba en l'essència de la calidesa, del descans, de la confortabilitat, de la llar, de la companyia i de la raó més profunda per baixar d'aquesta paret.

En la foscor de la nit himalaica, em trobo desfent un ràpel. Mentre baixo, palpo l'arnès i m'adono que ja hem esgotat tot el material per muntar ancoratges de glaç.

Estic cansat. La nit és freda. Els frontals també semblen cansats, ja que il·luminen tímidament i amb una claror cada vegada més groga i més propera.

Mentre continuo lliscant corda avall, intento fer-me una idea (totalment intuïtiva) de la proximitat de la rimaia. No pot ser gaire lluny. No aconseguixo situar-la. Nil, pensa. No tenim més material per abandonar. És a dir, no podem muntar cap més ràpel. Però, i si encara som molt amunt? El pendent és, encara, molt vertical. No tenim gaires possibilitats. Haig de creure que l'esquerda del peu de la paret és a prop. Haig de confiar-hi. Haig de creure en la inèrcia de l'Annapurna i en la seva energia.

Crido l'Enric. Evidentment, ens cal una bona estona per fer-nos entendre. Sóc a setanta metres per sota seu. M'he ancorat a la paret amb els piolets. Un relleu modest que fa el mateix gel em proporciona un petit replà per recolzar-hi els peus.

La decisió està presa. I no hi haurà marxa enrere. Lligo els extrems de les dues cordes. L'Enric en fixa una al seu ràpel. Les deixem caure. Tinc setanta metres més de ràpel. Ara, en simple. En penjar-me de la corda en simple, i aquestes ser de set i de vuit mil·límetres, em proporcionen tanta elasticitat que sovint em desequilibren.

El vapor de la meva pròpia respiració enterboleix, a estones, el cercle groguenc de la llum que porto al cap. Fa fred.

Arribo al final dels quasi cent seixanta metres. No arriben just als cent seixanta perquè les hem anat escurçant, tallant-les.

Enmig de la foscor, cavo una lleixa allargada on cabem tots dos. Mentrestant, l'Enric rapela.

Quan el meu amic arriba, em fa la pregunta que ja fa estona jo també m'estic fent. On som?

No som gaire lluny. Hem d'estar molt avall. Val més així.

L'Enric, ja al replà, deixa anar la corda. Aquesta, amb la seva fotuda elasticitat, desapareix retrocedint uns metres amunt. Ja no hi ha corda.

Desgrimpem amb molt de compte. Estem molt cansats. Una badada ara i aquí podria ser fatal.

És fosc. Desconeixem l'indret. I els frontals semblen candeles.

Pam a pam anem perdent alçada. Constantment enfoquem les mirades esgotades cap avall, cap a sota nostre. Cal que intuïm l'esquerda uns metres abans d'arribar al seu cantell superior. No ens podem apropar fins a la mateixa punta. Es podria esfondrar amb el nostre pes.

Cada vegada sentim més a prop la presència de la imensa boca obscura i profunda que ens ha de barrar el pas. És aquí. Mirem avall. Un tallat més fosc que la nit mateixa se'ns presenta com l'últim esglaó de l'Annapura.

Desgrimpant, ens desplacem a dreta i esquerra pel seu extrem superior. Cerquem algun pas per creuar-la. Si hi hagués algun pont de neu...

Però no hi ha cap pas. Tota ella és oberta. Això sí, arribem a veure el pendent inferior. Sembla de neu.

També sembla inclinat.

Racionalment ens situem on l'obertura sembla més estreta. Ens aturem. Sabem què hem de fer. Només hi ha una opció. No ens queda ni un metre de corda. Encarats al pendent, ens preparem. Ens subjectem bé la motxilla, ajustem fort les dragoneres dels piolets. Tots dos sabem prou bé que serà un moment. Tan sols ens cal un instant de decisió. No podem deixar de confiar en l'energia que ens ha donat aquesta muntanya.

Em giro de cara al buit. L'Enric fa el mateix. Em pensava que ja no em quedava adrenalina per treure. La sento aflorar per tots els porus de la meva pell. Ens mirem. Saltes tu o jo?

Els dos ens impulsem alhora. Tots dos fem una passa endavant i junts ens llencem al buit. Sento l'aire que esquinço vertiginosament. Llavors subjecto els piolets encara més fort.

És ara. És la fi dels nostres dubtes i de les frustracions. És la fi del bé i del mal. Del dia i la nit. De les preocupacions i dels alegries. Del sol, la lluna i les estrelles. De les festes i dels comiats. Del dolor i de l'amor. De l'hola i l'adéu. Dels àngels i dels dimonis. Del passat i del futur.

És ara, la fi de la paret sud de l'Annapurna.

This is the end.

Ara ho entenc tot, Jim.

